

Liberalerna i Jönköping kommuns valmanifest för 2023 – 2026

1(18)

Innehåll

Framtidens Jönköping

Skolan först!

Hela kommunen ska leva

Kultur och Fritid

Integration

Ingen ska glömmas bort

Trygghet i vår kommun

Leva hela livet

Vår natur och vår miljö behöver skyddas

Stark ekonomi genom ett enklare företagande

Framtidens Jönköping

Jönköping är en kommun som bubblar av drömmar. Det är en kommun med innovativa, företagsamma och engagerade människor som brinner för att utveckla och förbättra sin kommun. Jönköpings kommun har många styrkor, men mycket kan bli bättre i framtiden.

Det är dina drömmar och din kraft som bygger Jönköpings framtid. Det är ditt liv, och du ska kunna ta dig dit du vill – oavsett var du kommer ifrån, och vilka villkor du fick i starten. Varenda Jönköpingsbo ska ha möjlighet att bestämma över sitt eget liv, och kunna jobba för att uppfylla sina drömmar. Var du kommer ifrån och var du bor ska inte avgöra hur bra din skola är, om du kan känna dig trygg i vardagen, hur du mår eller om du kan få ett jobb.

Framtiden är drömmar. Ingen klassresa hade gjorts om det inte vore för ett barn som slet sig loss från en förutbestämd framtid och följde sin egen dröm. Det är drömmarna om framtiden som är det bränsle som driver liberalers hårda jobb för en lärarik förskola och en kunskapsskola. För kunskap vinner över både pengar, namn och bakgrund när det gäller att nå sina drömmar. I Jönköping kommer skolan först, även i bostadsplaneringen. Jönköpings

skolor är populära och har erkänt bra rykte. Det finns samtidigt en bukett av verksamheter som skapas av offentliga och privata aktörer. Skolan ska erbjuda en trygg miljö både i och utanför klassrummen. Integrationen börjar i skolan, och språkundervisningen i förskoleklass ger våra nyanlända barn verktyg att lyckas. Den som håller med om att allt börjar med en riktigt bra skola, ska välja Liberalerna.

Framtiden är mänsklig. När du blir sjuk, gammal eller har ett funktionshinder så ska du ha rätten att vara ditt bästa jag, livet ska fortsätta som vanligt så långt det är möjligt. Mycket kan göras för att öka den friska tiden i livet. Neddragningar av den personliga assistansen är allt annat än mänsklig. Assistansanvändare och deras anhöriga måste få friheten tillbaka. Vi ser åsrikeredom och olikheter som en tillgång. Valfriheten är stor. Det finns olika former av boenden med eller utan boendestöd. Ingen ska ofrivilligt behöva åldras ensam. Den som vill leva livet hela livet och mötas av en välfärd med både mänsklighet, guldkant och trygghet, ska välja Liberalerna.

Framtiden är grönska. Jönköping är Smålands centrum, där storstad och landsbygd möts, mitt ibland vatten och berg, skogar och åkrar. Respekten för miljö och snabb expansion går hand i hand. För allas frihet har vi bevarat grönområden och skapat nya gröna lungor i staden. För kommande generationers frihet värnar vi vår luft och våra vattendrag.

Framtiden är tillväxt. Jobben, välfärden och kunskapsskolan hänger på att vi har fart i ekonomin. Framgångsrika företag och entreprenörer skapar arbetstillfällen, innovationer och bidrar till att finansiera vår gemensamma välfärd. Därför måste det löna sig att utbilda sig, jobba hårt, förverkliga idéer och driva företag. Den som vill rösta för ett blomstrande näringsliv och rätt attityder till företagsamhet, ska ta en liberal valsedel.

Framtiden är för alla. Tack vare ett öppet och välkomnande klimat väljer många av våra nyanlända medborgare att stanna kvar och arbeta i Jönköping. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter på arbetsmarknaden, och kommunen som arbetsgivare visar vägen. Med ”en väg in” för företag är Jönköping är en av landets mest entreprenörsrika kommuner.

Framtiden är inflyttningsfest. Friheten är att sätta nyckeln i låset till första egna lägenheten och få bjuda in till inflyttningsfest. En variationsrik bebyggelse av olika bostadstyper ska prägla kommunen. Tidigare segregerade bostadsområden ska ha en blandning av nya ägandeformer. Numera sätter vi barns och ungdomars möjlighet till rörelse och aktivitet främst vid utvecklingen av nya bostadsområden.

Framtiden är tryggare och meningsfull. Frihet är att kunna känna sig trygg – där du bor, där du väntar på bussen eller går hem på kvällen. Unga som äldre ska känna att fritiden kan fyllas av meningsfulla aktiviteter. Vare sig man vill ägna sig åt idrott, studier eller engagera sig i föreningar så finns det som man efterfrågar. Jönköping är känt för att ha knäckt spiralen av växande psykisk ohälsa.

Framtiden är tillåtande. I Jönköping ska människor få bestämma själva hur man vill leva sitt liv; hur hen klär sig, vem hen älskar, tror eller heter. Vi är liberaler, så vi tillåter det mesta, men vi kommer alltid ta strid mot de som vill inskränka andra människors frihet. För

intolerans är det enda vi inte kan tåla. Den som vill att extremister och populisterna ska hållas långt från makten, den ska ta Liberalernas valsedel.

Framtiden är din. Det är dina drömmar och din kraft som bygger Jönköpings kommun i framtiden. Därför måste du få med dig de kunskaper du behöver, för att inget ska kunna hindra dig, för att du ska kunna drömma, skapa och vara med och göra Jönköping bättre. För dig som vill göra ett ideologiskt val, och rösta för varje människas frihet att forma sitt eget liv, för dig finns det bara ett alternativ - Liberalerna.

Skolan först!

Liberalismens grundidé är att alla människor ska ha frihet och möjlighet att själva, och i fritt samspel med andra, staka ut vägen och målen för sina egna liv samt fritt kunna ge uttryck för sina tankar, åsikter och sin personlighet, endast begränsade av den egna kreativiteten, beslutsamheten och respekten för andras friheter och rättigheter samt av omtanke om planeten vi gemensamt förvaltar.

Det är därför skolan är så viktig för oss liberaler. För hur kan man staka ut sin egen väg genom livet om man inte har de kunskaper och färdigheter som behövs för att färdas längs den? Hur ska man kunna uttrycka sina tankar, idéer eller delta i de demokratiska processerna om man inte kan läsa, skriva eller förstå vårt samhälles historia och struktur? Hur ska vi undvika att falla offer för ryktesspridning, skrämselpropaganda eller rena lögnen om vi inte klarar av grundläggande källkritik eller om vi saknar förståelse för vetenskapens framsteg och dess grundläggande förutsättningar.

Den kommunala skolan i Jönköpings kommun är idag en av landets främsta skolkoncerner som erbjuder utbildning i toppklass från förskola upp till gymnasienivå med stor pedagogisk bredd och en hög andel legitimerade lärare. Våra skolor erbjuder eleverna trygga miljöer, hög utbildningskvalitet samt stora möjligheter till att utveckla sin kreativa uttrycksförmåga samt införskaffa de kunskaper och färdigheter de behöver för att följa sina drömmar.

Vi vill mer!

- Förskolans grupper ska aldrig vara större än att varje barn får möjlighet till regelbunden, personlig och stressfri vuxenkontakt samt stöd och möjlighet att i sin egen takt och utifrån sin egen förmåga utvecklas till lugna, trygga och kunskapsstörstande barn som är redo att börja skolan med god självkänsla och ett gott självförtroende.

- För att skola och förskola ska ha möjlighet att bedriva en god pedagogisk verksamhet samt upprätthålla en trygg och kreativ skolmiljö behöver den ha tillgång till rymliga och funktionella lokaler med goda möjligheter för lärare att planera och bedriva undervisning i grupper av varierande storlek och med höga krav på anpassning till elevers individuella förutsättningar och behov. Skolan får därmed aldrig bli en eftertanke när staden växer och byggs ut.

Vi i Liberalerna vill ge uppdrag till utbildningsförvaltningen, tekniska förvaltningen samt till stadsbyggnadsförvaltningen att gemensamt ta fram en handlingsplan för att öka takten och framförhållningen inom nybyggnation samt ombyggnation av skollokaler som uppfyller skolverksamhetens högt ställda förväntningar och behov. Vid ombyggnation och nybyggnation ska även behoven av trygga skolvägar för gång och cykling särskilt beaktas.

- Vi vill främja barns fysiska och psykiska hälsa genom att ge samtliga barn i Jönköpings förskolor och grundskolor möjlighet till lärarledd daglig rörelse samt skolgårdar som främjar kreativ och aktiv lek i en trivsam och trygg miljö.
- Vi i Liberalerna vet att problem som mobbning, bristande arbets- och studiero samt utåtagerande beteenden i skolan allt som oftast har en koppling till underliggande psykosociala svårigheter.

Vi vill belysa och motverka problematiken med den växande andel barn, i allt yngre åldrar, som upplever psykisk ohälsa. För att bemöta denna utveckling vill vi i Liberalerna ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på hur kommunen kraftigt kan öka ambitionsnivån, och stärka samordningen, kring det förebyggande, uppsökande och stödjande arbetet kopplat till barn med psykisk ohälsa.

Vi vill också ge uppdrag till utbildningsförvaltningen att öka kunskapen hos samtlig personal i skolan, samt utöka samarbetet med sociala myndigheter, kring elever som lever i utsatta familjesituationer kopplade till exempelvis droganvändning eller hedersrelaterat våld och förtryck, samt kring elever som av olika anledningar inte kommer till skolan (så kallade ”hemmasittare”).

På detta sätt vill vi öka kommunens förmåga att så tidigt som möjligt upptäcka och ge effektivt stöd till dessa barn och ungdomar samt bidra till att samtliga elever i skolan även i fortsättningen får uppleva arbets- och studiero samt frihet från mobbning och destruktiva skolmiljöer.

- Det ska finnas fler möjligheter för elever med särskilda behov att gå i små undervisningsgrupper med god tillgång till specialpedagogisk kompetens. Vi vill även motverka att elever behöver konkurrera med varandra om stödjande insatser genom inrättandet av särskilt stöd till klasser och skolor med stor andel elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF).

Vi i Liberalerna vill ge högpresterande elever mer stöd och utmaning i skolan genom framtagandet av en kommungemensam strategi för att utveckla skolans förmåga att möta dessa elevers behov. Denna strategi ska även belysa och stärka kommunens förmåga att hantera och stödja elever med ämnesspecifik särbegåvning kopplad till en underliggande NPF-diagnos.

- Vi vill att fler lärare ska vidareutbildas inom ramen för ett stärkt professionsprogram, där personliga fortbildningsinitiativ ska främjas och premieras genom stöttning med arbetstid och litteratur samt genom en positiv påverkan på löneutveckling efter genomförd utbildning.
- Vi vill stärka den kommunala skolans pedagogiska kvalitetsutveckling genom framtagandet av en central förstelärarystrategi, samt genom inrättandet av en central ämnesdidaktisk utvecklingsenhet som inkluderar inrättandet av ämnesspecifika lektorstjänster. Denna enhet ska ges uppdraget att samordna, utveckla och stödja skolledare och förstelärare i deras roller inom den ämnesdidaktiska skolutvecklingen. Detta stöd ska bland annat innefatta omvärldsbevakning, rådgivning och stöd till kompetensutveckling.
- Vi i Liberalerna anser att en bra lärare är den viktigaste byggstenen i en bra skola, men vi är samtidigt medvetna om att föräldrars engagemang och utbildningsnivå, elevernas härkomst samt elevernas kön har en oproportionerligt stor inverkan på studieresultaten.

För att möta dessa utmaningar vill vi ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att, i samverkan med högskolan i Jönköping, arbeta fram övergripande och forskningsbaserade strategier för hur klyftor i studieresultat kopplade till dessa tre områden ska motverkas och minskas. Dessa strategier ska kunna innefatta både informations- och utbildningsinsatser riktade mot hemmen samt kompensatoriska åtgärder i skolan.

Våra viktigaste målsättningar

Vi vill uppmärksamma och tillgodose alla barns individuella förutsättningar och behov, så tidigt och i så stor utsträckning som möjligt, vilket förutsätter lärare med hög kompetens, anpassade undervisningsgrupper av lagom storlek, samt tillgång till funktionella lokaler och ett väl utbyggt och effektivt elevhälsoarbete.

Vi i Liberalerna vet att elevers kunskapsutveckling, arbetsro och trygghet går hand i hand med deras fysiska, psykiska och sociala hälsa. Jönköpings kommunala skola ska ligga i framkant rörande samtliga av dessa områden.

Vi i Liberalerna vill se till att Jönköpings kommunala skolor ligger i framkant kring arbetet med att motverka klyftor i studieresultat kopplade till föräldrars utbildningsnivå, elevers härkomst samt elevernas kön.

Vi vill främja kommunens ställning som en attraktiv arbetsgivare som lockar till sig lärare med hög kompetens genom goda karriärmöjligheter, samt genom goda möjligheter till kompetensutveckling, stöttning i arbetet och möjlighet till personlig utveckling.

Hela kommunen ska leva

Frihet att bo och leva där du helst önskar. Frihet att upptäcka och njuta av vår unika miljö.

Vi i Liberalerna brinner för en utveckling där alla är inkluderade, där människor, företag och föreningar kan och har goda möjligheter att utvecklas och trivas.

Jönköpings kommun byggs upp av väl fungerande närsamhällen sammanlänkade med goda kommunikationer.

I Liberalernas Jönköping finns en levande landsbygd där man kan bo, arbeta och leva.

Bra kommunikationer gör det enklare för kommuninvånarna att bo och verka i alla kommundelar.

Fler företag och kommunal service kan etableras på landsbygden tack vare effektiva transporter och fiberutbyggnad. Överallt i våra kommundelar bygger vi upp väl fungerande närsamhällen med kommunal service och kultur- och fritidsaktiviteter. Snabbt bredband finns i hela kommunen tack vare utbyggnad av fibernätet i alla kommundelar.

Vi vill mer!

Hållbar stadsutveckling

- Nya bostadsområden ska redan i inledningsskedet planeras med ett helhetsperspektiv med tanke på invånarnas intressen och behov.
- Tidiga medborgardialoger behöver föregå detaljplanearbetet
- Landsbygden ska utvecklas genom att bygga bostäder och främja företagande och föreningsliv. Vi vill ha ett levande företagande i hela kommunen.
- Vi verkar för blandstadsprincipen. Det ska alltid finnas ett samspel mellan boende, kommunal service och verksamheter i våra nya områden. Nya singeltomter ska erbjudas i hela kommunen.

Det ska vara lätt att få kontakt med handläggare på stadsbyggnadskontoret och de som ska bygga ska bara behöva ha en kontakt för alla tillstånd som behövs för byggande.

- Det ska vara lätt att bo och verka i hela kommunen och samverka med närliggande kommuner. Därför behövs bra kommunikationer – bra kollektivtrafik, med anropsstyrd trafik där det är lämpligt, snabbt bredband i alla delar av kommunen och bra sammanhängande cykelstråk i hela kommunen.
- Utrustning och utbildning för deltagande i digitaliseringen ska erbjudas i hela kommunen, gärna i anslutning till bibliotek och skolbibliotek

Trafikförbättringar

- Cykelvägarna ska byggas ut och vara sammanhängande och åtskilda från biltrafiken. Snöröjning och sopning ska prioriteras för cykelstråk, övergångsställen, trottoarer, bussvägar, hållplatser och handikapparkeringar.
- Bygga ut fler pendlarparkeringar
- Staden måste ha plats för alla trafikslag.
- Bättre dialog behövs mellan kommunen och länstrafiken.
- Vi behöver se över tröskelvärden i stadsutbyggnad, så behov av skolor, äldreboenden, service, trafiklösningar (exempelvis E4ans kapacitet) etc. kommer med redan från början i detaljplanearbetet. Vi behöver ha tidiga medborgardialoger innan detaljplaneprocessen påbörjas.

Våra viktigaste målsättningar

Jönköpings kommun ska vara en attraktiv stad att leva i och flytta till med bra boendemöjligheter, livlig handel och företagande, god sjukvård och äldre- och barnomsorg, utbildning i topp och varierat friluftsliv- och kulturliv.

Det ska finnas goda kommunikationer i alla våra stadsdelar. Det ska vara lätt och tryggt att åka kollektivt inom och till och från Jönköpings kommun. Fibernät ska finnas i alla delar av kommunen.

Kultur och fritid är viktigt för folkhälsan, det är bra för både kropp och själ. I Liberalernas Jönköping kan alla, var och en utefter sitt intresse och sin förmåga ägna sig åt de fritidsintressen som de är intresserade av.

Kultur och fritid

Kulturen ger människan verktyg att förstå, ifrågasätta och se på samhället ur nya perspektiv. Ett brett föreningsliv är grunden för det demokratiska samhället, med ansvarstagande invånare som fritt kan organisera sig och bidra till samhällsutvecklingen.

I Liberalernas Jönköping ska alla medborgare kunna fylla fritiden med meningsfulla aktiviteter, var och en utefter sin förmåga och sina intressen.

Kulturupplevelser är ett allmänmänniskt behov och en rättighet. När människor utövar eller tar del av kultur och idrott föds insikter och nya idéer som gynnar både individ och samhälle.

I Liberalernas Jönköping utvecklas kommunen till Smålands ledande kulturcentrum. Genom en samverkan på alla nivåer vill vi skapa förutsättningar för att stimulera landskapets bredaste kulturliv.

Vi vill mer!

- Främja lokala träffpunkter i nya stadsdelar. Kultur-och fritidsmöjligheten ska prioriteras redan i planeringsstadiet.
- Ta vara på biblioteken i våra närsamhällen. Biblioteken ska vara en samlingsplats med utökad service och samhällsinformation.
- Inrätta en kommunal konsthall i centralt läge.
- Samverka med föreningar för att skapa nya idrottsanläggningar. Barn ska inte behöva stå i kö för att få idrotta.
- Utveckla strandpromenaden utmed Vättern till en kulturstig med statyer och andra konstverk, tillfälliga och permanenta
- Utveckla Hovrättstorget med omgivande byggnader till en rik kulturmiljö med olika evenemang
- Ta vara på gammal kultur i alla kommunens delar.
- Utöka kulturskolans verksamhet i alla kommundelar
- Ställa krav på föreningar att gå trygghet/värdegrundsutbildning för att få aktivitets- och driftsbidrag
- Skapa träffpunkter för olika intresseområden: ex för bilintresserade ungdomar.

Våra viktigaste målsättningar

Såväl idrotten som kulturen bärs till stor del upp av vårt fantastiska föreningsliv. Vi vill stimulera föreningarna att utveckla sin verksamhet med stöd från kommunen och med eget ansvar.

Biblioteken och museerna har stor betydelse för såväl folkbildningen som för integrationen av nya svenskar. Liberalerna vill bevara de lokala biblioteken och ge dem en utökad funktion med samhällsinformation till medborgarna.

Oavsett vilken del av kommunen du bor i ska det finnas tillgång till ett rikt kulturliv och plats för en aktiv fritid.

Integration

Invandring har berikat vårt land och vår kommun genom århundraden. När integrationen hanteras på rätt sätt, ger invandring en otrolig stor vinst för samhället både kulturellt och ekonomiskt.

En stor del av ansvaret för integrationen ligger hos den som kommer hit. Man ska lära sig språket, förstå kulturen och traditionerna, följa den lagstiftning som finns och göra allt man kan för att så snabbt som möjligt komma i arbete.

Men ansvaret för integrationen ligger också hos oss andra. En bra integration sker när människor möts, när vi gör det begripligt hur vårt land fungerar, när vi öppnar vägarna in på arbetsmarknaden och studier samt när vi är välkomnande och tillmötesgående.

Vi tror att vår kommun utvecklas positivt när olika kulturer, religioner och vanor kan leva sida vid sida. Där människor samverkar i ett gemensamt samhälle, där inga parallella samhällen tillåts att utvecklas och där den beslutade lagstiftningen gäller. Då får vi ett tryggt liberalt samhälle för alla!

Vi vill mer!

- Effektivisera introduktionen till arbetsmarknaden i Jönköping i samarbete mellan kommun, näringsliv och statliga satsningar.
- Utveckla metoder för att validera kunskaper hos nyanlända. Det ska gå lättare att ta reda på vad den nyanlände behöver komplettera för att bli anställningsbar.
- Utöka stödet för att fler utrikesfödda kvinnor ska in på arbetsmarknaden.
- Öka tid med studiehandledning.
- Utöka stöd till föreningar som arrangerar mötesplatser mellan nyanlända och svenskar.
- Motverka boendesegregationen genom att blanda bebyggelsen.
- Utveckla språkutvecklingen i förskola och skola.
- Fortsätt satsa på IOP (Idéburet offentligt partnerskap).
- Erbjud praktiskarbete under SFI genom att utöka samarbete mellan SFI och lokalt näringsliv
- Utöka samarbete mellan skola och föreningar i prioriterade områden.
- Introducera en sommarskola för nyanlända där de får lära sig om svenska samhället.

Våra viktigaste målsättningar

Vuxna människor som invandrar ska så snabbt som möjligt komma in i det svenska arbetslivet för att bli självförsörjande.

Barn som invandrar ska tidigt påbörja sin skolgång och om möjligt gå i sin ordinarie klass.

Förståelsen av det svenska samhället och den lagstiftning som råder ska komma in tidigt i integrationen. I Jönköping ska det finnas bra och trygga mötesplatser mellan svenskar och invandrare.

Ingen ska glömmas bort

I vår kommun för vi en aktiv socialpolitik!

Vi är uppmärksamma på samhällets brister och misslyckanden.

Vi är uppmärksamma på både enskilda och grupper som riskerar att hamna utanför.

Vi nöjer oss inte med föråldrade och schabloniserade föreställningar och åtgärder.

Ingen människa ska vara begränsad till de livsvillkor man har vid födseln. Man ska kunna utvecklas livslångt.

I liberalernas Jönköping ser vi personer med funktionsvariation som en tillgång där alla kompletterar och lär av varandra.

De som behöver insatser och stöd ska kunna få det för att kunna leva ett värdigt liv.

Vår stadsplanering och allmänna lokaler är tillgänglighetsanpassade.

De som behöver insatser och stöd kan vara medmänniskor med funktionsvariation eller missbruk och främst barn.

Socialtjänsten är beroende av medborgarnas förtroende. Socialtjänstens samlade insatser är av stor betydelse för att medborgarna i vår kommun ska känna tillit och trygghet.

Rörelse är en viktig skyddsåtgärd för hälsa, vi vill få in fler i föreningslivet.

Vi vill mer!

- Valfrihet, delaktighet och självbestämmande ska vara en självklarhet för alla insatser!

Individanpassad skola

- Se över det långsiktiga behovet av ytterligare en resursskola i kommunen.

- Se över det långsiktiga behovet av ytterligare resursklasser.
- Vi behöver göra tidiga insatser för barns hälsa. Vi måste förstärka elevhälsoteamen. Skolans hälsosamtal måste även innehålla kuratorer för att motarbeta psykisk ohälsa.

Individ- och familjeomsorg

- Stärka kommunens samarbete med familjehemmen genom att arbeta förebyggande för att ge barn och unga den trygghet, omsorg och skydd som de har rätt till.

Vi vill inrätta ”Barnens hjälptelefon”, där barn enkelt kan nå socialjouren.

- Behandlingsinsatser på hemmaplan ska stärkas. Nya metoder ska vara förankrade i vetenskap och beprövad erfarenhet.
- Förstärka samarbetet mellan Polisen och Individ och Familjeomsorgsnämnden (IFO), för att bekämpa den ökande droghandeln i Jönköping.
- Förstärka bemanningen så att socionomer orkar stanna kvar i kommunen.
- Hyror som socialtjänsten har råd med.
- Äldreboende för missbrukande kvinnor.

Funktionshinderomsorg

- Kommunen skall öka takten i tillgänglighetsanpassning, både gällande den byggda miljön men inte minst digitala anpassningar.
- Utredda möjligheten att brukarna själva får bestämma över sin ledsagartid.
- Stimulera spontan aktivitet för våra brukare.
- Utöka antalet friluftsanläggningar som är tillgänglighetsanpassade.

Friskvård

- Vi vill stötta föreningslivet.
- Friluftsliv som förebyggande för god hälsa.
- Ökad satsning på friskvård i kommunen.

Våra viktigaste målsättningar

När barn och unga placeras utanför det egna hemmet ska det ske så att så få omplaceringar som möjligt behöver göras.

Människor med funktionsnedsättningar ska ges förutsättningar att leva ett så normalt liv som möjligt.

Missbruk av alkohol och andra droger ska motverkas genom aktiva och uppsökande arbetsmetoder.

Trygghet i vår kommun

Frihet och trygghet hör ihop. Den som är otrygg och rädd, är inte fri.

Människors otrygghet, oro och rädsla har att göra med många olika saker. Det kan handla om rädslan av att drabbas av våld eller annan kriminalitet, osäkerheten om man ska få den hjälp man behöver vid sjukdom och åldrande, att pensionen inte ska räcka till, att det ska utbryta krig eller att miljökatastrofer ska drabba oss.

Otryggheten handlar ofta om en känsla. Vi Liberaler vill att samhällsutmaningarna ska baseras på hur det faktiskt ser ut, inte på en svartmålning av verkligheten.

För oss Liberaler är frågan om människors trygghet viktig. I ett välfärdssamhälle har alla rätt att känna trygghet. Ett starkt rättssamhälle är grunden för allas trygghet. En ökad känsla av trygghet har framför allt att göra med en tilltro till de insatser som görs för att utveckla vårt samhälle.

Vi vill mer!

- Utbilda alla kommunanställda i Hjärt- och lungräddning.
- Anställ kommunala trygghetsvakter på prov.
- Förbättra hjälpen till brottsoffer i praktiska frågor.
- Inför ett ”första-hjälpen-stöd” vid risk för självmord.
- Bygg bort gångtunnlar och gång- och cykelvägar som är osäkra.
- Utveckla en kommunal trygghetsundersökning.
- Medverka till att mentorer i våldsprevention blir schemalagd på alla högstadieskolor.
- Ökad trygghet för våra äldre och i våra utsatta områden.
- Utveckla fritidsgårdarna med ökade öppettider.
- Utveckla appen Trivs i JKPG och uppmuntra fler att använda den.
- Förbättra belysning i gångtunnlar och parker. Alla gångvägar ska ha bra belysning.

Våra viktigaste målsättningar

Det ska finnas en trygghetsdimension i planeringen av kommunens olika områden. Öppna ytor, bra belysning, gång och cykelvägar som är ”säkra”, ska vara viktiga inslag i den fysiska samhällsplaneringen.

”Jönköpingsmodellen” med ett nära samarbete mellan skola, socialtjänst, fritid och kultur, och polisen ska utvecklas. Ett bra samarbete kan hantera oönskade situationer effektivt. Samarbetet kan också ha en förebyggande effekt.

Kommunens fastigheter ska vårdas och underhållas. En god skötsel av bostadsområden ger förutsättningar för ökad trivsel och trygghet.

Leva hela livet!

Årsrika människors självständighet, egenmakt och välmående, är centrala delar i den liberala äldrepolitiken.

Samhället ska vara anpassat för den äldre, detta gäller inom stadsplanering, bostadsplanering och utbud inom kultur- och fritidsområdena. Inom stadsplaneringen kan det gälla val av material på gator och gångvägar. Tillgång till viloplats och toaletter i det offentliga rummet ska finnas.

Under kommande mandatperiod kommer personer som är 80 år eller äldre att öka med 2250 personer i Jönköpings kommun. Detta behöver uppmärksammas så att det finns tillräckligt med äldreboendeplatser, trygghetsboenden och lägenheter med god tillgänglighet.

Kommunen har ansvar för att vård och omsorg ges bl a till invånare över 65 år. Denna organiseras i form av hemtjänst, äldreboenden, demensboenden och korttidsboenden. När det gäller hälso- och sjukvården är det mobila team med sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter som utför insatser i det egna boendet.

Den ofrivilliga ensamheten hos äldre, kan minskas med olika former av stöd och verksamhet i samverkan med pensionärsorganisationerna och civilsamhället.

Vi vill mer

För den årsrike

- Öka kontinuiteten inom hemtjänsten. Varje hemtjänsttagare ska tillhöra ett eget mindre personalteam och få färre olika personer som besöker sitt hem.
- Alla som har hemtjänst ska ha en egen kontaktperson som är utbildad undersköterska.
- Ingen ska skrivas in i palliativ vård utan ett fysiskt läkarbesök.
- Mer personal på äldreboendena.
- Kommunapotekare bör finnas kvar. Hantering av läkemedel är en komplex verksamhet, där även flest avvikelser/felaktigheter sker.

- Fortsatt utveckling av kommunens demensvård, med tidigare kontakt med biståndshandläggaren vid diagnos.
- Utveckla och förbättra äldres tandhälsa tillsammans med regionen. Tandhygienist som besöker den äldre som bor på äldreboende, eller har hemtjänst, minst två gånger om året.
- Höj kompetensen hos personalen inom Äldreomsorgen inom området äldres tandhälsa.
- Utveckla aktiviteter tillsammans med civilsamhälle, föreningslivet och pensionärsorganisationerna för äldre och de som bor på äldreboendena som upplever ofrivillig ensamhet.
- Bygg upp mottagningar för såromläggning och provtagning i de yttre delar av kommunen som inte har vårdcentral, exempelvis i Bottnaryd och Lekeryd..
- Utveckla samarbetet mellan kommunens hälso- och sjukvård och regionen. Läkarmedverkan på äldreboendena ska öka.
- Utveckla digitalt stöd till de äldre i samhället.
- Pröva fler boendeformer som exempelvis kollektivboende för äldre. Modell finns i Helsingborg och Växjö.

För den som arbetar inom äldreomsorg och hälso-och sjukvård

- Skapa karriärvägar för de som arbetar inom äldreomsorg och hälso- och sjukvård.
- Ge möjlighet till specialistutbildning för undersköterskor och sjuksköterskor inom anställningens ram.
- Ställ krav på goda språkkunskaper i svenska språket vid anställning inom äldreomsorgen.
- Låt undersköterska bli en skyddad yrkestitel som ger legitimation.
- Utbilda personalen inom nutrition/måltidskunskap och bygg upp nätverk med idéutbyte för att motverka nattfasta och undernäring.
- Inrätta en serviceorganisation inom äldreomsorgen som kan svara för städning och annan service på särskilda boendena. Leverans av matlådor kan även ingå i uppgiften.
- Avskaffa delade turer.

Våra viktigaste målsättningar

Äldres förutsättningar, möjligheter och behov ska alltid finnas med i stadsplaneringen. Så långt som möjligt ska man kunna bo kvar i sin kommundel.

Kommunala verksamheter ska aktivt verka för att äldre kan vara kvar i arbetslivet så länge som möjligt.

Det ska vara attraktivt att arbeta inom äldreomsorgen. Arbetstider, arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter inom yrket ska utformas så att många vill arbeta inom kommunens äldreomsorg.

Vår natur och vår miljö behöver skyddas

Jönköpings kommun är rik på olika naturmiljöer av hög klass. Sjöar, skogsområden och ett böljande odlingslandskap rymms inom kommunens gränser.

Det är viktigt att värna och bevara naturvårdsområden för rekreation och biologisk mångfald. Upprättade skötselplaner ska genomföras.

Den värdefulla jordbruksmarken ska brukas och inte exploateras. Ur landskapsbildssynpunkt är Tenhultsdalen och Skärstadsdalen synnerligen värdefulla.

Sjöar och vattendrag som är förorenade eller riskerar att växa igen bör saneras.

Parker, esplanader och alléer är viktiga i stadsmiljön ur miljösynpunkt för luftrening och bullerbekämpning.

Vi vill mer!

Vattenområden

Värna Vättern som viktig dricksvattentäkt.

Utveckla Vätterstranden och skapa attraktiva rekreationsplatser med service och wc, t ex vid Sannabadet och Oset.

Renovera Dunkehallaåns dammar och Attarpsdammen.

Grönstruktur

Värna om och skapa gröna stråk som parker, esplanader och alléer för att främja miljö och mikroklimat.

Skapa naturområde kring Tabergsåsån vid Jordbron i likhet med Kålgårdsparken vid Rocksjöån.

Marknadsföra våra fina naturmiljöer för att gynna besöksnäringen. Modern teknik ska tillämpas för att informera om naturstigar, naturområden, bad, camping och kanoting.

Uppmuntra växtodling både i staden och genom nya koloniområden.

Rening och sortering

Öka reningsgraden i våra avloppsreningsverk, särskilt med tanke på den ökande befolkningen.

Tillföra modern teknik vid avloppsreningsverken för effektivare rening av bland annat läkemedelsrester.

Minska avfallsmängderna. Sortering och återvinning är viktigt ur miljösynpunkt. Matsvinn från kommunala storkök måste minska.

Anlägga en tredje stor sortergård i nordväst i likhet med Huskvarna i öster och Råslätt i söder.

Miljö och energi

Prioritera kollektivtrafik samt gång- och cykelstråk som binder samman stadsdelar och kommundelar för att få miljövänligare transporter.

Införa grön våg längs med stora trafikleder i kommunen för smidigare trafik.

Öka andelen lokal energiproduktion. Fortsätta bygga ut fjärrvärme och fjärrkyla.

Utnyttja vattenförande djuplager genom akvifer teknik för värme och kyla i fastigheter.

Våra viktigaste målsättningar

Vi vill värna Vättern som en viktig dricksvattentäkt. Åtgärder behöver vidtas för att minska tillförseln av olika föroreningar.

De värdefullaste naturområdena bör vara naturreservat och skötas på ett biologiskt riktigt sätt för att bevara sin karaktär.

Alla bostadsområden ska ha tillgång till grönområden för att uppnå god boendemiljö och för rekreation. Tillgång till lekplatser och utemiljö för förskolor och skolor är väsentligt.

Stark ekonomi genom ett enklare Företagande

Frihet att förverkliga dina drömmar.

Frihet att forma ditt eget liv.

Frihet att få människor att växa.

Vi är en Liberal kraft som verkar för att Jönköping uppfattas som en attraktiv kommun för företag att etablera, verka och utvecklas i.

Redan i skolåldern uppmuntrar vi barn och ungdomar till att besöka olika branscher och att utveckla egna affärsidéer.

I Liberalernas Jönköping tar vi vara på kraften i människors företagande.

Vi uppmuntrar till att starta företag och etablera det i vårt Jönköping med omnejd.

I Jönköping har nio av tio företag mindre än tio anställda.

I Jönköpings kommun skapas nära hälften av alla jobben i de mindre företagen.

De står också för nära hälften av våra skatteintäkter.

I Liberalernas Jönköping ser vi företagandet som grunden till välfärden.

Vi vill mer!

• Förenkla för företagen att etablera sig genom att:

- Det ska finnas en väg in för företagare som vill eller behöver komma i kontakt med kommunen
- Inrätta mentorskap och kraftigt förstärka kommunens näringslivsavdelning
- Etablera en näringslivspedagog för unga och nyanlända
- Inrätta deklarationsrådgivning till nystartade företag
- Stimulera kvinnligt företagande
- Stimulera till eget företagande även inom kommunal verksamhet
- Skapa företagsbyar för nya verksamheter inom olika näringar, från verkstadsindustri till kreativa näringar

• Förenkla för företagen att verka och utvecklas i genom att:

- Öka förståelsen för behovet av service till etablerade näringsidkare inom kommunens administration
- Verka för att företagen hittar sin kompetens inom 40 minuters restid
- Planlägga blandstäder som erbjuder våra invånare att arbeta och bo inom Jönköpings Kommun
- Bidra till att etablera smidiga och miljövänliga sätt att resa inom Jönköpings Kommun
- Stimulera till arbete framför bidrag
- Erbjud utbildning för att attrahera kompetent arbetskraft
- Öka kunskaperna inom det svenska språket
- Verka för integration mellan skola och arbetsmarknad
- Stimulera företag att erbjuda praktikplatser för flera grupper i samhället

Våra viktigaste målsättningar

Ett framgångsrikt företagande är basen i vårt välfärdssamhälle!

I Jönköpings kommun skapas nära hälften av alla jobben i de mindre företagen
De står också för nära hälften av våra skatteintäkter

Frihet att förverkliga drömmar!

Ta vara på kraften i människors företagande
Stimulera till utbildning och integration mellan skola och företag

Frihet att forma ditt eget liv!

Förenkla för företagen att etablera sig
Stimulera till utbildning och arbete

Frihet att få människor att växa!

Underlätta för den enskilda människans fria val

